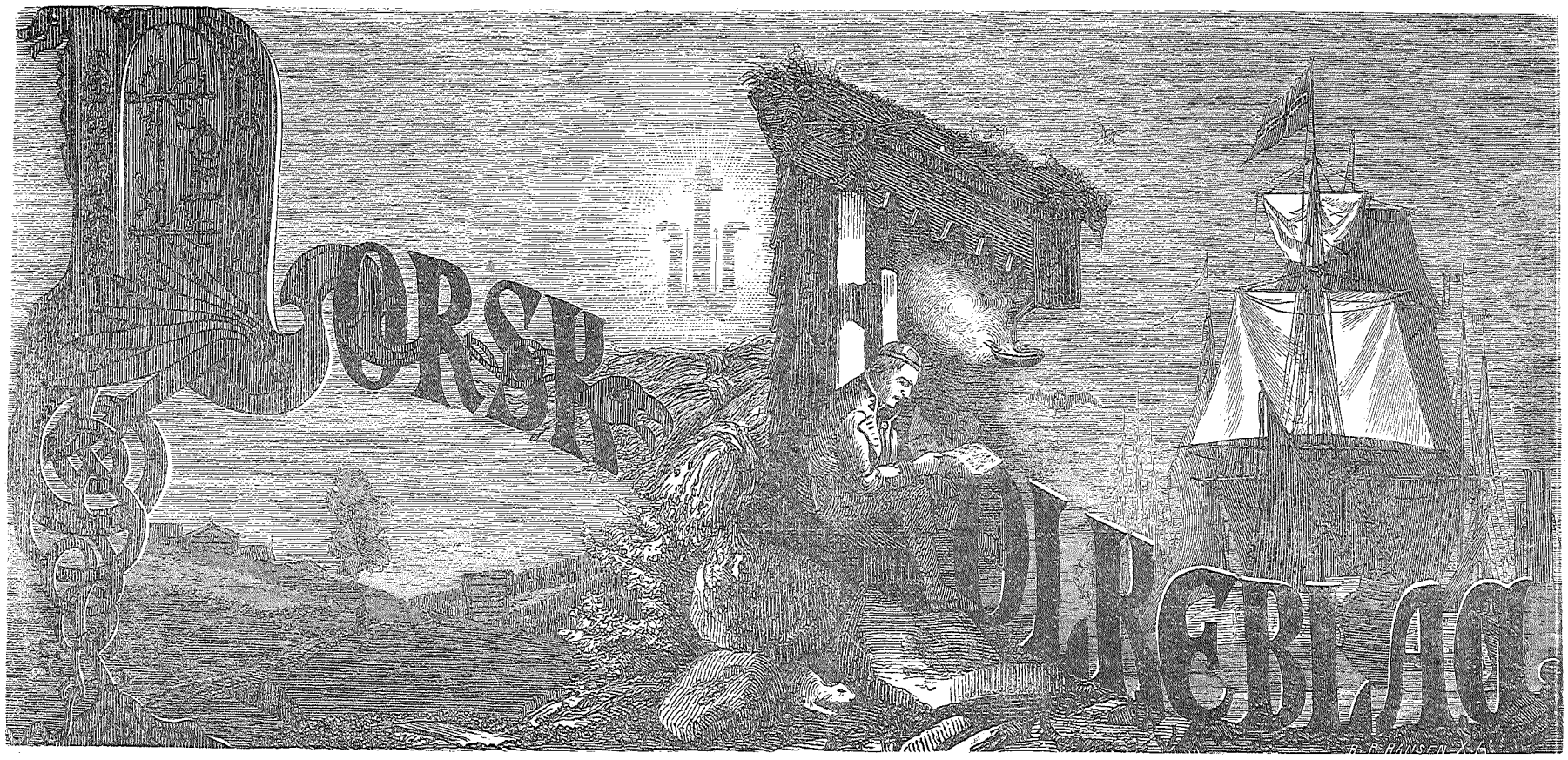

No. 38. — Kristiania den 19 September 1868. — 3die Aarg.

Indhold:

Norrønastammen. — Kronprinsens Amme. — Fra Negattaen i Stavanger (Billede). — De sidste Begivenheder. — Kristiania. — Nyheder.

Norrønastammen.*)

Norrønastammens Længsel,
den var det frie Hav
og Kampens Gudetrængsel
og Æren, som den gav; —
var Stordaad og var Tanker
med Rod i Surtrs Ild,
med Grene uden Skranker
og Top i Yggdrasil.

Gik hver sin Vej, hver Frænde,
hverandre tit til Meen;
vort Sejersløb var trende,
men Æren, den var een.
Hver fik sit Kald af Tiden,
vi og de Daner først;
om Svearne kom siden,
saa kom de ogsaa størst.

Som Sol fken Danmarks Drage
i Vest- og Østerled,
Normannaandens Sage
svang helt til Jorsal ned.
Af Gnisten, Svea Stamme
fik tændt paa Polens Is,
gir Lützens Sejersflamme
end halve Verden Lys.

Først Norsk og Dansk til Ening
i haarde Tider kom,
men Sagas større Mening
fik mindre Mænd vendt om;
saa Norsk og Svensk til Ening
i Tidens Fylde kom,
og Sagas større Mening
skal mer ej vendes om.

Sig gode Varsler sanke;
den første Dag, vi gik,
var blid som Oskars Tanke
og høj som Fader'ns Blik,
var fuld af Sang i Skoven
og Guld paa lyse Vold,
af Snekker over Voven
og Sol paa blanke Skjold.

I femti Aar vi lærte
hverandres Skik og Sæd,
og nu begynder Hjertet
at tale rigtig med.
Vi ser det ud af Øjet,
nu vi er begge glad;
hvad Gud har sammenføjet,
kan mer ej skilles ad.

Der er en Spaadomsevne
i Folkeaandens Trang:
Norrønastammens Stevne
til Stordaad end engang.
Hver Festdag, som vi fejrer,
maa være Løftets Dag:
den synker ej, den sejrer,
vort Blods, vor Stammes Sag.

*) Femte og sjette Vers i denne Sang maa, som formeget fæstet til Lejligheden (den 4de November 1864), i en Sangbog udelades. De er imidlertid trykt med her, fordi denne Sang har sin Historie. Man læse derom i Aftenbladet og Morgenbladet fra 17de Oktober samme Aar til første derpaa følgende Kommunevalg inden denne By. Jeg graver dette Mærke her, som jeg andetsteds skal gjøre dybere.

Naar femte og sjette Vers gaar ud, kunde denne Sang synges til Nordens Skaal i Sverige og Danmark som her. Det vilde glæde mig meget, om en Tonedigter vilde tage sig af den. B. B.

Kronprinsens Amme.

(Udtrag af Auerbachs „Auf der Höhe.")

(Fortsættelse fra forr. No.).

Det var fjortende Dagen efter Hustruens Nedkomst. I Hytten var der Travlhed og Styr den Morgen; thi Barnet skulde til Daaben. Da Klokkerne begyndte at ringe, forlod Fadderne Huset, og blot Valpurga blev igjen hjemme med sin fordums Legekammerat, den lille Stasi, som vi før har gjort Kjendskab med. En blondlokket liden Dreng sluttede sig til Toget. — „Hvad vil Du her da Waldl?" spurte Hansei. Barnet svarte ikke, men en af de kvindelige Faddere tog det venligt ved Haanden og sagde: „Gaa Du kun med, Waldl!" Derpaa vendte hun sig til Hansei og sagde: „Jag ikke Barnet bort. Det er jo en Velsignelse, naar en ung Dreng gaar med til Daaben; da faar Barnet snart en Mand, og hvo ved —" Hansei lo over, at der alt nu blev tænkt paa hans Datters Giftermaal.

Men hjemme i Stuen sad Valpurga alene med Stasi; hun tænkte paa sit Barn, og hverken hun selv eller hendes Legesøster kunde begribe, hvoraf det kunde komme sig, at hun netop idag skulde være saa overordentlig tungsindig. — Pludselig holdt en Vogn foran Døren, og Doktor Kumpan traadte ind i Stuen ledsaget af Hoflægen. „Hvor er Far Hansei, Søndagsbarnets Far," spurte Doktoren. — Konen stod op og fortalte, at den Lille idag skulde døbes, og at Faderen var i Kirken. — Doktoren bad hende at sætte sig rolig ned og indbød baade sig selv og sin Kammerat (som han fortalte var en Menneskeødelægger ligesom ham selv) til Gildet. — „Hvad vil Herrerne min Mand? Kan jeg ikke faa vide det?" spurte Valpurga. — Doktoren lod hende forstaa, at det ikke gik an; men Hoflægen sagde: „Jeg tænker vi ligesaagodt strax kan tale med Konen. Hun ser ud, som hun gjerne vilde gjøre sin Mand og sit Barn lykkelige." — Valpurga saa sig ængstelig om, som om hun søgte efter Hjælp. — „Godt, sagde Doktor Kumpan, og nu begyndte han paa sin egen Maade at forklare Valpurga, hvad man forlangte af hende, at hun med denne Mand, der var sendt for at bringe hende med sig, skulde rejse til Hoffet og blive det kongelige Barns Amme.

Da han saa omtrentlig var færdig hermed, traadte Hansei med Barnet og Fadderne ind i Stuen. Moderen sprang hen til Barnet, greb det, trykkede det til sit Bryst og sprang ud i Haven med det. — „Hvad skal det betyde?" spurte Hansei med et lynende Blik paa Doktorerne. — „Sæt Dig Hansei," svarte Doktor Kumpan. „Dette

er Hoflægen, som Kongen har sendt hid for de vil laane Konen Din for et Aarstid." — Hansei saa ud, som han kunde have god Lyst til at smide baade Doktoren og Hoflægen paa Døren; men den Sidste traadte nu frem og forklarte ham Kongens Ønsker, efter at have smigret ham ved at sige, at da han — i Kongens Erinde som han var — havde udspurt Indvaanerne i Landsbyen om Hansei, de da Alle havde svaret, at de ikke vidste, hvem der var mest at rose, Hansei eller Valpurga. — Hansei takkede ham for den gode Omtale, men vægrede sig bestemt ved at lade sin Kone rejse. Han greb i Hasten et Stykke Kage og raabte: „Gid den Bid vil —" — „Sværg ikke! Du kan jo uden det gjøre, hvad Du vil," sagde Gemseværten, som han i Almindelighed kaldtes, Værten i Gemsen, og som var den Eneste, Doktoren havde ladet være tilstede under Samtalen med Hansei. Alle de Andre havde han jaget ud. „Ingen kan jo tvinge Dig." — „Og der er heller Ingen, som vil tvinge Dem," faldt Hoflægen ind. „Er det tilladt, at jeg ogsaa tager et Stykke Kage?" — „Ja vel! Tag De kun. De ogsaa, Hr. Doktor! Og Vin staar der ved Siden af." — De spiste og drak nu, og for hvert Glas blev Hanseis Ansigt lysere. — Hoflægen foreslog nu, at Gemseværten forklarede Hansei Sagen, hvilket han ogsaa gjorde. Hansei fik nu vide, at Barnet endda ikke var født, saa han havde Tid til at betænke sig, og dermed var jo alt Meget vundet. „Under 1,000 eller 2,000 eller, hvo ved, maaske 3,000 Spd. lader det sig nu slet ikke gjøre," tænkte Hansei ved sig selv. — Gemseværten afbrød ham i disse Betragtninger ved til Slutning at sige: „Ja, Hansei er en brav Karl. Han siger hverken ja eller nej; thi han vil lade sin Hustru afgjøre det. Jeg tænker derfor, mine Herrer! at vi kalder paa hende. Det er en brav og fornuftig Kone." — „Ja, hvad hun gjør, det er godt," sagde Hansei, og gik ud for at hente sin Kone, som endnu sad under Kirsebærtræet. Da han kom hen til hende, sagde han: „Naar I to er færdige med hinanden, saa kom ind." „Kom ind i Stuen, er Du snild," lagde han til i en blid og inderlig Tone. „Uhøflige behøver vi dog ikke at være, og noget Ondt er det jo ikke, de vil have os til, og tvinge os kan de ikke, og i Grunden maa vi dog takke dem. Gaa nu Du ind, Du kan saa godt tale med fremmede Folk. Hvad Du gjør og hvad Du siger, det er mig tilpas." Da hun var kommet ind, bad Hoflægen hende vel at overveje Sagen, men hun svarte ham rask, at hun ikke vilde gjøre sit Barn og sin Mand noget saa Ondt — „og hvis jeg kom bort, vilde jeg dø af Hjemve og Længsel, og sig mig, hvoraf skulde mit Barn leve, og hvorledes skulde min Mand leve?" — „Hvad Barnet angaar," sagde Doktor Kumpan, „saa har vi nok tænkt paa det. Du har jo længe ønsket Dig at have en Melkeko i Fjøset. Vi vil skaffe Dig en." — „Jeg har en, som jeg skal sælge," faldt Gemseværten ham i Talen, og lod paa Øjeblikket en Dreng løbe hjem for at hente en Ko, som nylig havde kalvet. „Og uagtet jeg nødig skiller mig af med den," vedblev han, „saa — hvad gjør man vel ikke for Kongens Skyld, og 20 Daler er den værd mellem Brødre." — „Moderen ud og en Ko ind," sukkede Valpurga. — „Fy! klynke og klage paa den Maade. Du skulde heller juble og takke Din Gud for den store Ære, der vederfares Dig," skjændte Gemseværten. — „Ja, saa faar vi gaa og finde en Anden; der findes nok Andre, som ere villige," sagde Doktoren, tog sin Hat og vilde gaa. — „Naar maatte jeg afsted? Og hvorlænge skulde jeg blive," spurgte Valpurga. Hoflægen satte sig igjen og sagde: „Naar? Ja, det kan jeg ikke rigtig sige, men De maatte være forberedt paa at rejse hver Dag." — „Altsaa ikke strax. Og hvorlænge skulde jeg blive?" — „Foreløbig et Aar." — „Nej! nej! jeg gjør det ikke. Gud tilgive mig, at jeg et Øjeblik har kunnet tænke derpaa." — „Saa vil vi da sige Dem Farvel," sluttede Hoflægen og bød hende Haanden; „naar De ikke med Glæde kan gjøre det, vil Prinsen ingen Nytte have deraf; nej! nej! det er bedre, at De ikke gjør det." Han vilde gaa; men Gemseværten holdt ham tilbage og forestillede Valpurga og Hansei, at de, naar Armod og Trang — maaske snart — gjæstede deres Hus, hjertelig vilde angre, at de havde afslaaet et saadant Tilbud. Der indtraadte nu Stilhed. Manden saa paa Konen, og hun paa ham, da hørte man Gemseværtens Ko, der var ført did, brøle saa lydeligt og dybt, at det var som et Spøgelse skulde have raabt midt paa lyse Dagen. Værten skjældte paa Gutten, fordi han ikke havde bragt Kalven med, uagtet han meget godt huskede, at den allerede var solgt til Slagteren. „Det er dog kun et Dyr, og se, hvor trøsteløst det er," raabte Valpurga.

Denne Historie med Koen syntes at tilintetgjøre Indtrykket af Gemseværtens Tale; men pludselig fattede Valpurga sig og sagde: „Et Menneske kan mere end et Dyr. Hansei vil Du virkelig være fornøjet med hvad jeg siger og gjør?" — „Du mener, hvis Du siger Nei!" — „Jeg mener, enten jeg saa siger Ja eller Nej." Da Hansei Intet sagde, vedblev Valpurga: „Jeg er Barnets Mor, og kun jeg kan afgjøre, om jeg kan gaa — og jeg maa kunne det. Jeg ved, jeg kan det, jeg maa holde mig tapper for ikke at skade Barnet, det andet, — og . . og . . . . her er min Haand, — jeg siger Ja."

Saa var det da afgjort! Og naar det engang var bestemt, saa var Valpurga Kone for at udføre det ogsaa, saa dermed blev det.

Som Lægerne holdt paa at fjerne sig, tonede et Posthorn. En Extravogn nærmede sig. I den sad Baum med et blaat Brev i Haanden. Udenfor Hanseis Hus havde en Folkesværm samlet sig. Da han var kommet dem nær, raabte han: „Hurra! For en Time siden er en Kronprins født!" Allesammen skreg nu Hurra og atter Hurra. Da Baum vilde stige ud, stod en gammel Kone ivejen for ham. „Hvad er det for en Stemme," sagde hun for sig selv. Ogsaa i Lakajens Ansigtstræk kunde man mærke en Forandring, da han fik Øje paa den Gamle. „Gaa afvejen Folk, saa jeg kan komme ud," sagde han. „Zenza, gaa af Vejen! Den gamle Zenza er dog overalt paafærde," raabte Folkene. Man maatte puffe hende til Side, og hun tabte derved Stokken. Lakajen snublede over den; men han gik, uden at se sig om, ind i Hytten. Hoflægen bad, efter at have læst Depeschen, Valpurga gjøre sig færdig til at rejse om en Time, og bad hende være stærk. „Jeg er færdig," svarte Valpurga i en bestemt Tone, men hun følte sig dog saa svag, at hun strax maatte sætte sig ned.

De to Læger og Gemseværten sagde nu Farvel, og strax efter blev Maden bragt ind. Efter gammel Skik tog Valpurga først en Skefuld af det fælles Fad; men Ingen vilde spise. Hun fyldte da endnu engang sin Ske og sagde til Manden: „Hansei, luk Munden op. At Du spiser, smager mig bedre, end om jeg selv spiste, og vær vis paa, at jeg ikke tager en Bid derude hos de Fremmede, som jeg ikke heller vilde have givet Dig og Barnet. Gjør mig nu ikke Afskeden tung, Hansei. Du kan hjælpe mig, og det vil du ogsaa. Hold Dig nu godt, mens jeg er borte. Tag kuns Dine Søndagsskjorter paa, de, som ligger tilvenstre i det blaa Skab; nu behøver Du ikke at spare paa dem længer. Og spis nu godt. Det vil ogsaa jeg gjøre, thi vi behøver vore Kræfter. Spis nu da! Hver Gang Du tar en Ske, vil jeg ogsaa ta' en Ske, — saa — ikke saa hurtig, ellers kan jeg ikke holde Følge med Dig." Med Taarer i Øjnene lo hun nu, mens hun spiste. „Og Du, kjære Mor," begyndte han atter, „naar jeg er rejst, maa Du tage de to Puder af min Seng, for at Du kan ligge rigtig højt med Hovedet. Det vil Du have saa godt af. Ja havde vi ikke Dig, saa havde jeg slet ikke kunnet rejse, det er vist." Saaledes blev hun ved at pludre en Stund; men paa engang sagde hun til sin Mand: „Hansei, kan ikke Du ogsaa snakke lidt?" — „Tal Du blot videre. Min Stemme kan jeg altid høre, men Din, hvo ved —." I det Samme hørte man en Vogn rulle paa Vejen. Hansei vilde have stukket en Bid Steg i Munden; men hverken han eller Nogen af de Andre kunde spise mer. Bedstemoren rejste sig derfor og læste Bordbønnen. Da hun var færdig, stansede Vognen foran Døren, og Baum alene steg ud; thi Doktoren vilde komme bagefter. Hansei og Baum blev snart gode Venner, og paa hans ængstelige Spørsmaal om, hvorlænge de skulde rejse, hvordan hans Kone vilde faa det osv., vidste Baum at give saa beroligende Svar, at Hansei ikke kunde Andet end være tilfreds. — „Naar jeg ser paa Dem," begyndte han lidt efter, „saa ved jeg ikke, hvordan det er." — „Jasaa! Har jeg da noget saa Skrækkeligt ved mig?" — „Nej Kors da; men De maa ikke tage mig det ilde op; det var en rigtig ugudelig Karl, som De forekom mig at ligne saa svært. Gamle Zenza fra Windenreutte, som staar der borte ved Gjærdet, har havt Tvillinger, ser De; den ene heder Thomas, den anden hed Wolfgang, men han er for mange Aar siden rømt til Amerika, og Ingen har senere hørt fra ham; men De blir vel ikke ond paa mig?" — „Nej, langtfra, men hvad var det saa videre?" — „Jo, Wolfgang han lignede Dig paa et Haar; nej ikke paa Haaret, for han havde rødt Haar." Hansei gav sig nu til at le over sit morsomme Indfald og Baum gjorde Følge.

Imidlertid laa Valpurga inde i Kammeret paa Knæ ved sit Barns Vugge og hulkede. Da hun havde grædt ud, kyssede hun Barnets Kind, kyssede Vuggen, kyssede Puderne, rejste sig derpaa pludselig op og sagde: „Lev vel, mit søde, lille Barn." Bedstemoren kom med det samme ind ad Døren. Hun traadte hen til Valpurga, bød hende at lægge Haanden paa Barnets Hoved og sværge, at hun altid vilde være brav og retskaffen. Derpaa befalte hun hende at gaa tre Gange rundt Vuggen med bortvendt Ansigt; thi da vilde Barnet ikke længes efter hende, og Bedstemor skulde nok sørge for det, det kunde hun forlade sig paa. Saa førte hun hende ind i Stuen, rakte hende et Brød og en Kniv og bad hende at skjære sig et Stykke. „Gud velsigne det for Dig, og naar Du er kommet did, hvor Du skal være, spis da allerførst det Brød, Du har med Dig hjemmefra, det vil ta' det Fremmede bort. Saa, lev nu vel." Doktorerne kom nu ind i Stuen, men Hansei var ingensteds at finde; thi han og Baum var snart blevet gode Venner, og de to drev nu om og saa baade paa Have og Udhuse. Valpurga vilde imidlertid ikke sige Farvel til ham derude, hvor Menneskemassen stod og gloede, og Hansei blev derfor raabt ind. Hoflægen stak ham en Pengerulle i Lommen, og nu vilde Hanseis Haand ikke op af Lommen mere, han var vist bange for at miste Pengene. Ja, Valpurga maatte bede om hans Haand, da hun sagde Farvel. „Lev vel Hansei. Vær en bra Mand, jeg vil ogsaa være en bra Kone . . . og nu Gud velsigne jer Allesammen!" Med disse Ord sled hun sig løs og sprang ud i Vognen.

Zenza var blevet staaende ved Plankegjærdet. Da Baum gik forbi hende, stirrede hun stivt paa ham. „Vil Du mig Noget, Mutter?" spurte han. — „Ja, dersom I vil give mig Noget, saa tar jeg nok derimod." Lakaien greb til sin Punz og vilde give et Guldstykke. Men nej, det kunde forraade ham. Han rodede længe i Pungen, men endelig gav han hende dog Guldstykket, idet han sagde: „Det gir Kongen Jer." Han steg op paa sit Sæde, saa sig ikke om mere, og Vognen der førte Valpurga fra hendes Hjem, rullede afsted henad den brede Landevej. Ikke langt fra Hjemmet mødte de en sortlokket Pige. „Det er Datter af den Gamle, som I nylig var saa god imod", sagde Valpurga til Baum. Han svarte ikke, men saa sig længe om efter hende; thi Pigen var hans Søster og den Gamle hans Mor. „Ja, lad det være saa", tænkte han ved sig selv; „lad mig være udvandret til Amerika, da er jeg død for Mine — Mine!" vedblev han i en spottende Tone. „Hvad Nytte vilde jeg vel have af dem? Jo den, at de vilde ødelægge mig, udplyndre mig, og stedse ligge mig til Byrde. Nej tak, det skal vi ikke have Noget af."

Mens Baum sad i slige Tanker, hulkede og græd Valpurga ved Tanken om sit Hjem, sin Mand og sit Barn, som hun havde forladt. Det begyndte efter nogle Timers Rejse at mørkne, og før Vognen naaede Hovedstaden, var det næsten blevet Midnat. Staden var illumineret den Aften, det kunde man skjønne allerede i stor Frastand, af den lyse Taage, som laa over Byen. En stor Menneskemasse bølgede endnu frem og tilbage i Gaderne, saa Vognen kom meget langsomt fremad. „Det er Kronprinsens Amme", hed det snart blandt Mængden, og under lydelige Hurraraab kjørte Valpurga ind paa Slotsgaarden. Fortumlet steg hun her af. De store Taarne og Døre, de væbnede Mænd og de malede vilde Dyr mindede hende om de gamle Eventyr om unge Mødre, som om Natten af Bjergaander hentes ind i underjordiske Huler. Men snart fan-

sede hun sig igjen. Doktoren bad hende at følge sig, og Valpurga gik bort til Vognen for at føre sine Pakker med sig op. Men da Lægen sagde hende, at det kunde hun lade ligge, og at Baum vilde besørge det bragt op, fulgte hun ham op ad Trappen, uagtet hun rent ud skammede sig over at komme uden saa meget som en Tull i Haanden. „Saa fattig er jeg dog ikke alligevel," sagde hun næsten højt. Hun blev nu af Sixtus ført ind til Overhofmesterinden, der var alt andet end fornøjet over, at Dronningen forgik sig mod Reglerne, ved at tage en simpel Bondekone til Amme for den lille Kongelige Højhed og gjøre det uden først at spørge hende. Ikkedestomindre vogtede hun sig vel for at lade sin Misfornøjelse gaa ud over den uskyldige Amme. Hun modtog hende derfor høfligt og venligt. Og efter at have hilst paa hende, talte Doktor Sixtus og hun paa Fransk om Valpurgas gode Sider, og hun lyttede med Opmærksomhed til hans Beretning om, hvormeget det havde kostet at faa den redeligste og smukkeste Kone i Højlandet fra sit Hjem. Valpurga blev meget mismodig over at høre dem tale Fransk; thi hun forstod, at det var om hende de talte, og hun kom næsten i Graad derved, hun følte sig saa forladt. (Forts.)

De sidste Begivenheder.

Kejser Napoleon har fornylig været i Lejren ved Chalons; da han tog Afsked med Generalerne, udtalte han følgende Ord til dem: Han havde fundet sig lykkelig i deres Midte; men han vilde intet videre sige, da selv de mest maadeholdne Ytringer vilde blive udtydede til Krig. Saadan er Stillingen, og saadan har den alt længe været, at man overalt tror at se Tegn paa det opdragende Uvejr, og at Avisartikler og Taler, der forkynder sig som bestemte til at virke beroligende paa den offentlige Stemning, alene bidrager til at forøge Uroen. Og den franske Regjering vil ikke kunne beklage sig over, at dens fredelige Erklæringer Intet frugter; thi den vedbliver at tale med to Tunger. „Constitutionel" fører et fredeligt og beroligende Sprog, „France" og „Pays" derimod et krigersk og truende. Finantsministeren holder den ene Dag en Tale, hvori han erklærer det for en afgjort Sag, at Freden ikke trues af nogensomhelst Fare, og den næste lader Marineministeren sine Officerer vide, at de maa være beredte paa Krig. Pariserkorrespondenter til tyske Blade gjenfinder de samme Tegn, der gik forud for den italienske Krig: samme Holdning, samme Sprog, samme Manøvrer, samme Virksomhed og samme haardnakkede Negten som i den Tid, da man rustede sig til et Angreb paa Østerrige. Der er alene den Forskjel, at, medens paa hin Tid den franske Hær gik Felttoget mod Østerrige imøde med en vis Ligegyldighed, Generalerne endog med en vis Modstræben, saa er det nu derimod Armeen selv, ligefra Krigsministeren ned til den laveste Officer, der trænger paa Krig og anser Krig med Prøjssen som en Æressag for Frankrige. Og Marschal Niel har nylig erklæret, at han betragter sit Arbejde som afsluttet. Frankrige er rustet, og dersom den franske Regjerings fredelige Sprog kun har været en Maske, vil den nu kunne kastes.

I Korrespondenter, der udgaar fra de berlinske Regjeringskredse, forsikres det jevnlig, at de franske Blades Krigsartikler og Trudsler „ikke gjør mindste Indtryk i Tyskland," og at man navnlig i Berlin meget vel forstaar at skjelne mellem den franske Regjerings Vilje og nogle utilregnelige Bladredaktørers personlige Anskuelser. Ikke destomindre beskjæftiger den tyske Presse sig Dag ud og Dag ind med disse utilregnelige Bladredaktører og deres krigerske Artikler; Spørgsmaalet om Fred eller Krig med Frankrige er staaende Gjenstand for dens Drøftelser, og fra alle Sider synes man enig om, at betragte Stillingen som meget forurolígende. Syd- og Mellemtysklands demokratiske Blade udtaler mest uforbeholdent sin Overbevisning om, at Krigen staar for Døren, og det er øjensynligt, at Udsigterne til en Omstyrten af den ved Sadowaslaget grundlagte Tingenes Orden i Tyskland ikke vækker megen Sorg hos dem. Den saakaldte nationalliberale Presse derimod, der arbejder i det prøjssiske Overherredømmes Tjeneste, buldrer og tordner imod den franske Erobringslyst og truer med Tysklands hele Vælde, saafremt det skulde falde Franskmændene ind at rykke frem imod Rhinen. Den prøjssiske Regjeringspresse endelig behandler ogsaa Spørgsmaalet om Krig og Fred, men paa en meget spagfærdig Maade. Den roser de franske Statsmænds fredelige Forsikringer, underretter Udlandet om, at „Prøjssen afvæbner sig," (d. e. indkalder endel Rekruter 3 Maaneder senere end sædvanligt), og fremhæver, at denne Forholdsregel har gjort et „meget dybt Indtryk i den franske Hovedstad" osv. Der er intet Spor af den gamle udfordrende Tone, og det er heraf og af meget Andet klart, at Prøjssen ikke længere har Tillid til sig selv, og at det begynder at vakle paa sin farlige Vej. Frankrige har afsluttet sine Rustninger; dets Hær er større end den prøjssiske, den er forsynet med Chassepotgeværer, og man ved, at disse er mindst ligesaa gode som Tændnaalsgeværerne. Haabet om, at Frankrige skulde ruinere sig i finantsiel Henseende ved sine Anstrængelser for at bringe en stor Hær paa Benene, har vist sig falsk; derimod begynder man i Prøjssen saa smaat at se Bunden af Pengekassen. Der rettes bitre Bebrejdelser mod Bismarck, fordi han forsømte den gunstige Lejlighed til at maale sig med Napoleon; det var nemlig, da Luxemburg-Spørgsmaalet bragtes paa Bane. Prøjssen var da fuldstændig rustet, medens Frankriges Hær befandt sig i en saadan Tilstand, at den i Tilfælde af en Krig kun vilde have havt ringe Udsigt til at komme heldigt derfra. Nu er Forholdet ganske forandret, og Prøjssen kan ikke længere stole paa, at det vil vise sig sin Modstander voxen. Man ser sig derfor i Berlin ængstelig om efter Forbundsfæller; man vil alliere sig med Alverden, med de tyske Sydstater, med Italien, med Rusland eller England, ja, hvis Beust vilde gaa ind derpaa „i det tyske Fædrelands fælles Interesse," (fra hvilket Østerrige er udstødt), ogsaa med Østerrige. Men det lader ikke til, at disse Bestræbelser krones med noget særdeles Held. Det hed sig for nogen Tid siden, at der havde fundet en Tilnærmelse Sted mellem Østerrige og Prøjssen; Underhandlinger om et prøjssisk-østerrigsk Forbund skulde være blevne aabnede, og de prøjssiske Blade begyndte med Eet at udtale sig forhaabningsfuldt om Østerriges Fremtid; men Rygtet viste sig snart grundløst, og Berlinerbladene skildrer nu som før alle østerrigske Forhold med de mørkeste Farver. Det er især det saakaldte Junkerparti, de Gammeladelige og Stokkonservative, der interesserer sig for Gjenoprettelsen af den gode Forstaaelse med Østerrige, og dette Parti skal i den sidste Tid have faat Magten ved Hoffet. Bismarck er syg og fraværende, hans Indflydelse er i Dalende, og Kongens Hjerte har egentlig altid tilhørt Junkerpartiet. Det fortælles, at Kong Wilhelm skal have udklækket en Plan til Gjenoprettelsen af den saakaldte hellige Alliance, det i 1815 mellem Rusland, Østerrige og Prøjssen afsluttede Forbund mod Revolutionen, Friheden og Frankrige, og at han skal være overordentlig begejstret for denne vise Plan. I Samtalerne med sine Omgivelser søger han at godtgjøre, hvor rimeligt og rigtigt det vilde være at nu gjenoptage den hellige Alliances Politik. Den eneste Fejl, som Kongressen af 1815 begik, siger Hs. Majestæt, var, at den gjorde Prøjssen for lidet, „og denne Fejl har jeg nu raadet Bod paa". Men hvorledes er der raadet Bod paa denne Fejl? Derved at den hellige Alliances Grundsætninger er traadt under Fødder, at den prøjssiske Regjering har sluttet Forbund med de liberale Partier og i den demokratiske Nationalitetsides Navn jaget legitime Fyrster fra deres Fædres Throne. Det er denne Halvhed, som maa blive Prøjssens Fordærvelse. Det vil sluge Tyskland ved Hjælp af de moderne Ideer; men det vil tillige bevare de gamle Alliancer, og det bliver derved en Gjenstand for Mistanke eller Had fra alle Sider.

Kristiania.

Den 19 September 1868.

Vi har længe forgjæves ventet, at et eller andet Blad skulde omtale den Indstilling af det filosofiske Fakultet og akademiske Kollegium, hvorefter C. D. O. Bangs Forelæsninger ikke tages for gode og gjør ny Konkurrence om en Professorpost i nordisk Literatur fornøden. Thi den er saa omtrent hos os enestaaende; den ruinerer koldblodig en Mands Arbejde og Sind, den spotter alle de Venners Dom, der med Ihærdighed har erklæret Hr. Bang for en ualmindelig Begavelse med rigt Fond af Kundskaber, litterære, historiske, filosofiske; — den fortsætter en Forfølgelse, hvortil Byens Opinion gaar med og slaar Tromme.

C. D. O. Bang har i sin Udvikling gaat sin egen Vej, og den har ingenlunde været den præmiebelønnende skolestive. Den, der kjender ham, ved, at han altid har været en stærk Læser, en søgende Aand, der urolig drev om i de forskjellige Tiders og Landes Literatur, men ved Siden deraf altid holdt godt Kammeratslag, og navnlig øvede en Indflydelse paa Universitetets Ungdom, der har strakt sig gjennem mange Kuld, og ikke kan vurderes højt nok. Vistnok kunde han være til Skade for dem, som ikke tilfulde forstod ham, og som han derfor uden at ville det, med sin Flothed vildledede; men der lever nok af Mænd rundt i vort Land, som er ham taknemmelige for det friske, ideale Syn han gav deres første Videbegjærlighed og den Støtte han altid var dem mod Sneverhed og Aandløshed. Netop dette, at han altid fandtes, hvor de Unge var, har tidlig givet en fejlagtig Mening om denne i sit Slags originale Mand, og hans skarpe Dom over det, som i Øjeblikket var Modemening, hans til enhver Tid uafhængige Ord og Optræden har samlet en sejg Modvilje. Da han konkurrerede til Stipendiatposten i nordisk Literatur, vandt han desuagtet fuldstændigt; thi den Modenhed, hans Aand havde naaet, maatte respekteres. Senere har man villet havt ham til at konkurrere een Gang til, efter at han i Aar med megen Udholdenhed og i mange Affavn — det ved Enhver, som kjender ham — har samlet og tænkt for sin vordende Opgave. Dette modsatte han sig og fik Regjeringens Medhold. Imidlereid naaede man, at han skulde holde en Række „Prøveforelæsninger", — i sig selv allerede uheldigt; thi hvor binder ikke det Aandens fri Bevægelse, at tale „paa Prøve"; men dobbelt uheldigt derved, at to af Censorerne var Mænd, som han mente paa Forhaand maatte være ham imod. Den ene af disse Mænd, var Prof. Lud. Kr. Daa. Man kan ikke vel tænke sig, at denne gjennempraktiske Aand, som hader al Theoretiseren, skulde bryde sig om det, han hørte her. Hans egen storslagne fyndige Maade er rigtignok al Slags svævende Undersøgelse og filosoferende Vandring over Systemer og Forhold (hvoraf en kultur-literaturhistorisk Forelæsning maa bestaa) bestemt modsat; det skal ikke undre os, om han endog fandt Bangs Forelæsninger modbydelige. Hertil kommer, at Bang har havt Sammenstød med Daa, — og Hr. Daas offentlige Liv har i den Grad været bestemt af personlige Kjævlerier og Hensyn, at det vilde have været en Overraskelse, lig den at høre Knorren istemme søde Melodier, at høre Lud. Kr. Daa finde den Mand duelig, som han havde kjævlet med, at sige saalænge han var levende. Den anden Mand, som ogsaa Hr. Bang paa mer end een Maade har havt Strid med, var Hr. Prof. Monrad. Med ham er Forholdet vistnok ligere, hvad dette Punkt angaar; Monrad kan glemme — til en vis Grad; han kan ogsaa gjøre en Indrømmelse — til en vis Grad. Men Monrad er, fra at være en af de Første, som krævede en stærkere national Bevægelse i vort aandelige Liv, og som overhovedet krævede Aand og Aandelighed, det skal aldrig nægtes, blevet en af de Sidste. Han havde desværre en Del Systemer færdige, for i dem at optage det, der kom, ligesom i forskjellige Sække, — og saa gik det, som man kunde vente: fra at være den Styrende og Ledende, er han blevet kjørt forbi og er nu i Bagtroppen, og er ikke blid over, at han er der. Men en af dem, som i sine Meninger netop er kommet ham forbi, er C. D. O. Bang; selv med sin bedste Vilje kunde Prof. Monrad ikke synes om Bangs Mening og Maade, — ligesom Monrad da i det Hele er en skuffet Mand, og Ingen har hørt en skuffet Mand kunne være retfærdig.

Den tredje Censor var Prof. Sofus Bugge; mens Monrad og Daa var imod, var Bugge for, og hans upartiske Stilling, hans berømte Navn og hans Syn for Literatur, gammel som ny, lader ikke alene hans Stemme her veje op, men den er i Sandhed afgjørende. I det filosofiske Fakultet sluttede foruden gamle Prof. Aubert, Professorerne Unger og Rygh sig til Bugge, de to i dette Spørgsmaal utvivlsomt mest stemmeberettigede; thi det kan dog ikke siges om Prof. T. P. Brock eller Oldingen Holmboe eller det nu længst udslukte Skolelys Hr. P. O. Schøtt, at de er meningsføre i denne Sag; de lænede sig ogsaa Alle til Daa og Monrad. I Kollegiet, hvortil Sagen saa kom, sad atter Daa og gjorde sin Indflydelse gjældende. Foruden Prof. Münster, som stemte for Bang, skulde Juristen Brandt, Fysiologen Chr. Boeck og Theologen Johnsen (istedetfor Dietrichson) her afgjøre Sagen! At den maatte have sin lovlige Gang er naturligt, men at Regjeringen, til hvem den saa kommer, ikke kan tage Hensyn til, hvad Mænd har dømt i den paa Embeds Vegne, naar de forresten intet Forhold har til den, er ligesaa naturligt. Regjeringen maa holde sig til dem, der isandhed staar upartiske og med størst Ret til at dømme, det er Bugge, Rygh og Unger, og selv om man her tager Monrad med, saa er han i sin egen Minoritet.

Hr. Bang begik den Fejl, som vi har hørt beklaget, at holde sine Indledningsforedrag vel filosofiske, og skræmte derved det yngre Tilhørerstal fra sig, mens de, der fulgte videre, og hvoriblandt Nogle, som er fuldt meningsberettigede.*) glædede sig ved hans Udviklinger og lærte meget deraf. Men hans Foredrag har naturligvis havt sine Mangler, fordi de er de første i sit Slags hos os, og fordi han selv er uøvet; Hovedsagen bliver dog, at de Kompetente siger, han har baade ydre og indre Midler for Foredrag, ligesom de, der kjender ham, ved, at for sit Fag har han en ual-

*) De har ogsaa, saasnart de hørte om Daas og Monrads Indstilling, affattet en Protest og indsendt den saavel til Kollegium som Regjering.

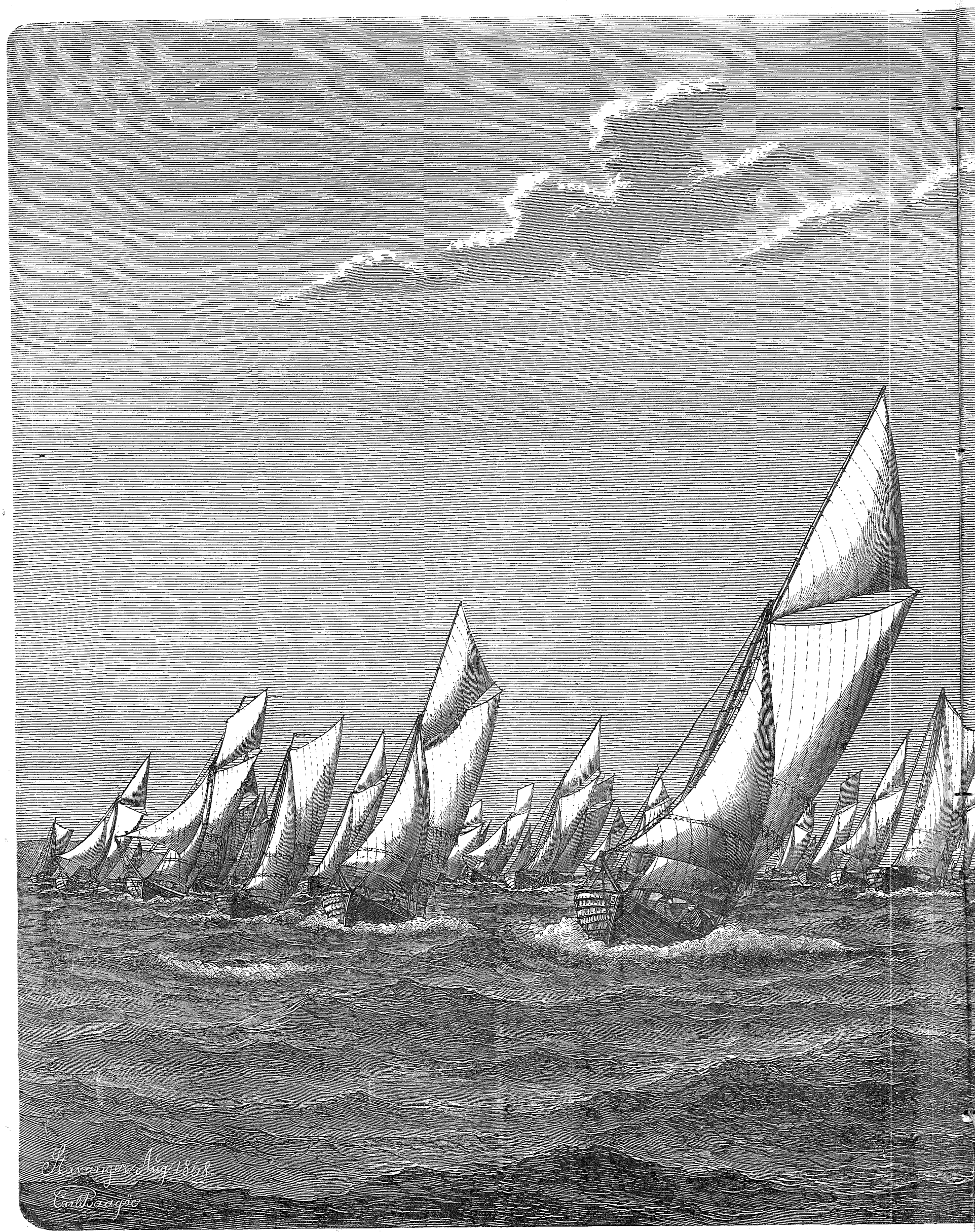

Fra Regattaen i Stavanger. Den 4de August: Garnbaadene for Paarsildfisk

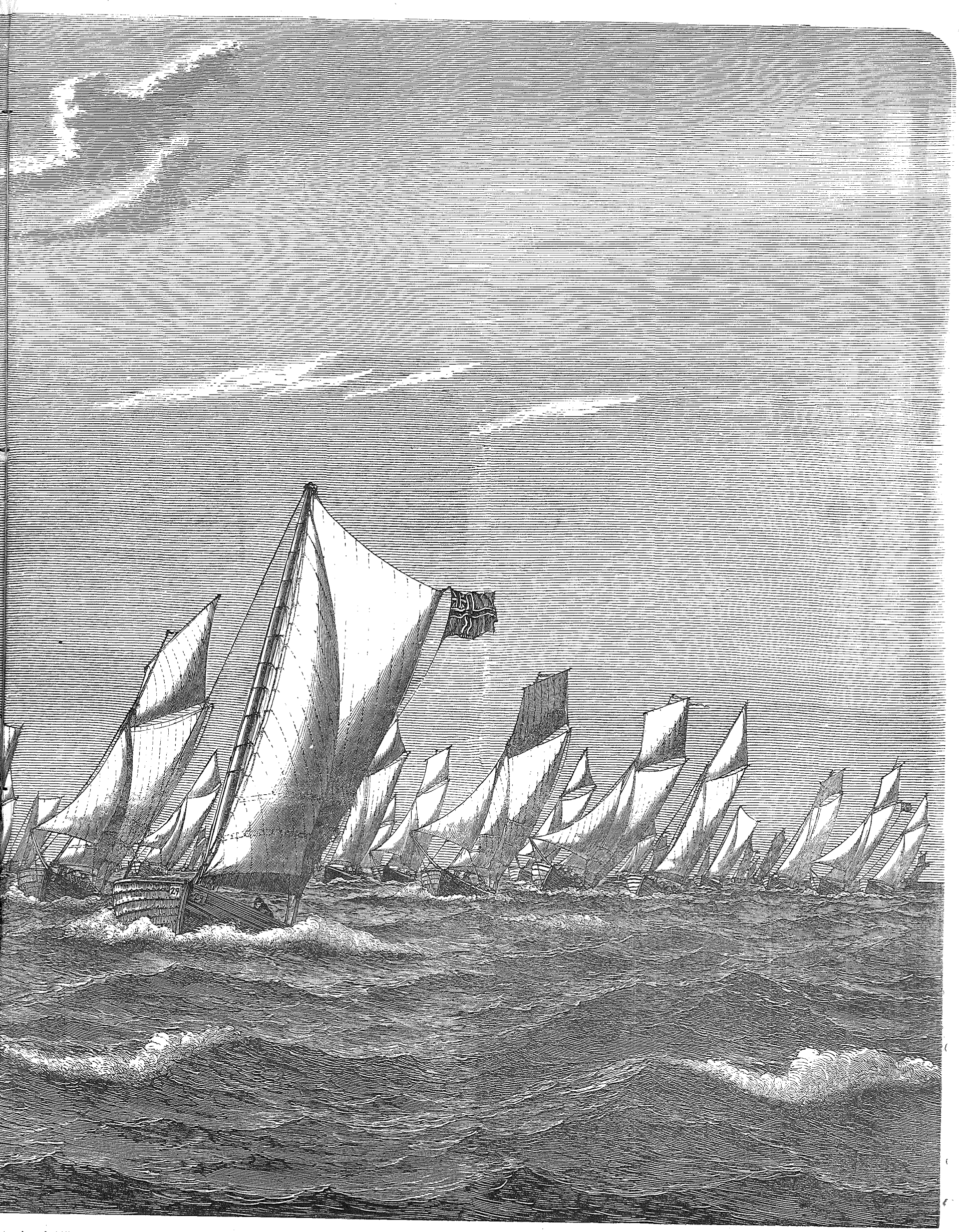

et under Opsejling fra Tungenæs til Rannebergvig. Tegnet af Carl Baagøe.

mindelig Begavelse; vi har ikke hørt Mange, som saaledes kunde se Aanden i en Begivenhed eller Ytring og omvendt kunde tegne Aanden ved at fremdrage en Begivenhed eller Ytring.

En betydelig Læsning sætter ham istand til at gjøre Sammenstillinger, som hos os er aldeles nye, ligesom hans Opfatning er ny. Man har bebrejdet ham, at han ikke har fremsat den i Bøger; men han maa heller roses for, at han venter, til han kan gjøre det godt; thi af Begynderforsøg over vor Literatur har vi nok. Men skulde Bang nu stanses, saa han ikke fik fortsætte sine omfattende Studier, ikke udgive, hvad han har samlet, og ikke meddele, hvad han deri har set, saa blev det en brudt Fremtid og en uopretteelig Bitterhed for ham, og et virkeligt Tab for os. — Og hvem har vi saa istedet?

Det norske Træskjæreri bliver en alt mer og mer omfattende Industri. Dette skyldes udelukkende en eneste Mand, nemlig J. Edmund de Coninck. Han har fremdraget det Ejendommelige i den norske Ornamentur, ladet den udvikle sig, men strengt inden dens egen Stil, og han har ved at skaffe Sagerne Afsætning og derved Arbejderne stadig Øvelse, kunnet give dem en Smag og Færdighed, som sætter meget af deres Gjerning med Tollekniven i Rang med virkelig Kunst. Der er Ting at se i Edmund de Conincks Butik, som vækker Glæde.

Allerede nu lever mange Familjer af det norske Træskjæreri; de fleste skjærer naturligvis blot haandværksmæssigt, saaledes f. Ex. Snurrepiberier for Englænderne, men en Del arbejder saa ypperligt, at det norske Træskjæreri allerede maa siges at have sin Skole. Hvad Edm. de Coninck her har gjort, maa Landet vide ham Tak for; det Mindste ved det er ikke, at gjennem ham og hans Træskjæreri er Mænd fremdragne, som nu gavner og ærer Landet som Billedhuggere, Graverer og kunstmæssige Træskjærere; men højest sætter vi dog den Almenviden om norsk Ornamentur, den Smag for smukt, stilrent Arbejde, som mer og mer udbreder sig; thi hvor dette engang er kommet, har det Fortsættelsen i sig og vil efterhaanden baade skabe Mænd og omdanne Smagen i vore Stuer, Møbler, i vort Bordstell og Mønstrene i alle de Damearbejder, som pryder og hygger, men som alt tilhobe endnu synes at tilhøre andre Tider og andre Folkeslag. Saadant spreder Børnenes første Indtryk istedetfor at samle dem, og gjør derved mere Ondt end man tror. Men de, der skjønner dette, er ogsaa dobbelt taknemmelige for det, som ogsaa i dette Stykke hjælper Smagen hjem igjen.

— Vore højtærede Kommissionærer og Abonnenter, som lader Betalingen dryppe lidt for sagte, skulde vi bede om at slippe paa! De ved jo, at dette Blad giver mere for Pengene end forholdsvis noget andet; men deraf følger ogsaa, at det mindre end andre taaler Opsættelse med Betalingen.

„Torv og Torvdrift" af P. Chr. Asbjørnsen, med 106 Træsnit, Kristiania, Steensballes Forlag. Pris 36 ß.

Da Brændsel og kunstig Varme er ligesaa vigtige for Mennesket som Føde, Klæder og Hus, og da der paa Norges skovløse Kyster ligefra Lister og Mandal og op til Finmarken findes uudtømmelige Gruber af disse Egnes vigtigste Brændeemne, Torven, saa er Nytten og Nødvendigheden af et Skrift som ovenstaaende derved godtgjort. Forstmester Asbjørnsen, der er overdraget Bestyrelsen af de offentlige Undersøgelser og Foranstaltninger for en forbedret Behandling af Torven, har gjentagne Gange gjennem sine Beretninger om Torvforholdene oplyst, at Ukyndighed og Ødselhed i Torvens Behandling er almindelig i de fleste af de af ham berejste Egne, dog paa enkelte hæderlige Undtagelser, især i det Nordenfjeldske, nær. Ligesaa stor er Ubekjendtskabet til Torvlejernes Vidde, Dybde og Righoldighed; saaledes har der endog under Matrikuleringsarbejdet været opkastet Tvivl om Torvens Tilstrækkelighed, medens det sande Forhold er, at der findes Torvoplag for Aarhundreder; og ofte frygtes der for Mangel, hvor der findes uudtømmelige Forraad, naar blot Lejerne bliver med Kyndighed undersøgte, og hensigtsmæssige Redskaber benyttede.

Til en saadan hensigtsmæssig Undersøgelse og Behandling af vore Torvemyrers rige, ja næsten uberegnelige Brændeværdier er det, at dette Skrift giver den grundigste Anvisning. Fra alle Sider søger det at belyse Torvens Forhold, Natur og Betydning for Land og Folk, og desuden behandler det paa en udtømmende Maade dens praktiske Udvinding og den Behandling, som den maa nyde, for at den kan svare til sin Værdi. Og deri ligger just Skriftets Vægt og Betydning for Land og Folk.

Det er overflødigt nærmere at omtale Maaden, hvorpaa Stoffet er behandlet. Asbjørnsens næsten uovertrufne Evne til at fremstille en Sag populært har neppe nogensinde fremtraadt med større Fuldkommenhed end i dette Skrift, og den hele klare Fremstilling lettes end yderligere ved en Række Træsnit, hvoraf der i Bogens praktiske Del findes et paa hver Side. Bogens smukke Udstyr og dens billige Pris er alene derved bleven mulig, at den er udgivet paa offentlig Foranstaltning.

Af skandinaviske Blades Indhold i sidste Uge. Ifølge Fædrel. er der nylig i Esrom afholdt en Folkefest i den Hensigt derved at samle Bidrag til Fredrik den 7des Rytterstatu i Kjøbenhavn. Den ihærdige Skandinav L. Kofod greb Lejligheden til at styrke de af de 1000—1200 forsamlede Mennesker, der kunde regnes til Nordens Venner, i deres Tro og Haab uden at udæske deres Modstandere, og paaviste, at Nordens Enhed er baade naturlig, gavnlig og nødvendig, og sluttede med et Leve for det indadtil trefoldige, udadtil treenige Norden. — Ved Svendborg har der ogsaa nylig været en mindre Folkefest. Talerne sees især at have drejet sig om Folkehøjskolerne og de Fordele, Landet har dem at takke for. — L. Kofod har i den sidste Uge i Fædrel. leveret en ny Artikel om Retskrivningen. Han opfordrer i den det danske Folk til at nærme Skriftsproget mere til Talesproget for at lette Arbejdet for dem, der skal lære at læse og skrive. Gjør man ikke det, er han bange for, at man vil faa et rent forskjelligt Tale- og Skriftsprog, ligesom Engelskmændene og Franskmændene har det, saaat Almuen aldrig vil være istand til at lære at skrive det ordentligt.

= Aftonbl. klager i flere mindre Artikler over det forsamlede Kirkemøde og dets Adfærd. Bladet har blandt Andet meget at udsætte paa den Forslagsfeber, der synes at have taget Forsamlingen. Der er nemlig blandt Andet ikke indleveret mindre end 4 Forslag angaaende Ordningen af en eneste Sag, nemlig Præstevalgene. — I Anledning af en Beretning i Aftonbl. om det vilde Missionsmøde i Upsala, som vi tidligere har omtalt, har Lektor Waldenstrøm nu i samme Blad leveret en Forklaring, som gaar ud paa, at han aldeles ikke har brugt Udtryk som de, Aftonbl. lægger ham i Munden, og at det kun var hans Mening at forsvare Lægmandsvæsenet, ikke at rive ned paa Kirken, hvorvel han erkjendte, at den havde mange Brøst.

= Prof. O. J. Broch har i Aftenbl. offentliggjort en Skrivelse til Kirkedepartementet om Skoleforholdene i de nordvestlige Kantoner af Schweitz, navnlig de lavere offentlige Skoler i Stæderne Basel, Aarau og Bern. Skolevæsenet staar under Kantonregjeringens Overopsyn. Under denne staar et Undervisningskollegium. For hver enkelt Skole er dernæst anordnet en særskilt Inspektion, hvori Rektor har raadgivende Stemme. Børn af alle Stænder besøger om hinanden de laveste som de højeste offentlige Skoler. Skolepenge betales ved alle Skoler; men de er meget smaa, og Børnne faar for denne Betaling ogsaa Skrive- og Tegnematerialier, og Børn af fattigere Familjer desuden Skolebøger til nedsat Pris. I Basel blir der desuden uddelt Skoleklæde til de trængende Børn. Det vil sige, de faar Tøj, som Forældrene maa sy dem Klæder af. I det Hele taget er man i Schweitz meget nøjeseende med, at Børnene kommer renlige og ordentlig paaklædte paa Skolen. Undervisningen er i alle Skoler daglig fra Kl. 7 eller 8—11 eller 12 og fra Kl. 2—4. Skoleaaret begynder i Maj Maaned. Hr. Prof. meddeler dernæst detaljerede Oplysninger om hvert enkelt Slags Skoler baade Gutteskolerne, der kan deles i Menighedsskoler, Middelskoler og de højere Skoler samt Universitetet, og Pigeskolerne, der deles i Menighedsskoler og Datterskolen, saa kaldes den højere Undervisningsanstalt for Piger.

= „Stavanger Amtstidende" indeholder en Artikel, der meget beklager Vaarsildens Aftagen i de senere Aar. Som den formodentlige Aarsag nævnes, at Garnmaskerne er altfor smaa, hvorfor den nedsatte Kommitte opfordres til strax at gjøre Undersøgelser i den Retning samt tage kraftige Forholdsregler mod dette Onde, hvis det skulde vise sig at være Skyld i det formindskede Udbytte.

Nyheder.

Børnefest. Naar en fælles Stemning griber et Folk eller en Del af det, det være nu i Smerte eller i Lyst, — naar Taarerne blandes, eller naar Fryderaabene lyder, er den Begivenhed, der fremkaldte Stemningen, løftet langt ud over det Hverdagslige.

Derfor skal en Børneudflugt fra Grønlands Almuskole nævnes her, just her i „Folkebladet"; thi den satte Liv i hele Befolkningen af det store grønlandske Distrikt, saa at den 4de September blev en Glædesdag i ethvert Hjem. Begivenheden var vel heller ikke ganske almindelig; thi man vovede her det hidtil Uprøvede, paa engang at føre omkring 1000 Børn, Gutter og Piger, ud til Glæde og Munterhed i Guds fri Natur.

Det var festligt i den tidlige Morgen at se denne Uendelighed af fornøjede Børn. Nogle og tyve Klasser vare samlede i den store Skolegaard, og hver Klasse havde sin særegne lille Fane. Skandinaviske Farver vexlede paa alle mulige Maader; der var baade den norske Løve og det lyse Kors i Dannebrog. Desuden havde Børnene sparet sammen til et stort, norsk Flag, der blev indviet af Skoleinspektør Jespersen, som tolkede for Børnene, hvorledes Flaget kaldte dem til Troskab baade mod deres himmelske og deres jordiske Fædreland. Flaget udfoldedes under Afsyngelsen af følgende Sang af A. Johnsen, hvilken i trykte Exemplarer var omdelt til Børnene, og Fædre og Mødre, der omgjerdede Skolegaarden, gav sin Deltagelse tilkjende.

Fold dig ud, vort Friheds Mærke,
fagre norske Flag!
Under dig vi vokse stærke
frem til Frihed, Dag —
under dig paa Fredens Bane
vil vi stævne frem,
under dig, vor Hæders Fane,
slaa for Frihed, Hjem.

Fold dig ud med Fortids Minde,
kraftigt som dit Blaa!
det skal styrke os at vinde,
skjønt vi ere smaa,
frem til Fædres Ros og Ære,
frem paa Idræts Leid —
ja, med Kraft og Mod dig bære
højt paa Fremtids Vej.

Det var et langt Tog hen igjennem Grønland, 4 og 4 marscherede fremad med Sang og Klang. Fra Jernbanebestyrelsen var der med beundringsværdig Imødekommen indrømmet et Extratrain til Blakjer, og de 1000 Lykkelige bleve modtagne med den største Venlighed paa Banegaarden. Enhver af Betjentene, fra den højeste til den laveste, viste baade Børnene og de es Ledsagere udsøgt Artighed — og snart rullede de 22 Vogne frem. Hvilke Hurraraab! hvilken Svingen med Faner, Flag og Tørklæder, hvilke venlige Nik og Hilsener fra Vognene og fra de utallige Tilskuere, der stode langt op forbi Galgeberg. Det var tydeligt, at Glæden over denne lille Rejse ej blot gjennemtrængte de mange smaa Deltagere, men ogsaa dem, der maatte nøjes med at se dem fare afsted. Det var en sand Folkefest, og man grebes af den Følelse, at Glæden havde sit Udspring fra en dybere Rod; thi det var, som om Forældrene pludselig var hævet op til en højere Erkjendelse af Skolens Betydning, — den ogsaa Inspektørens Indvielsestale i Skolegaarden var vel skikket til at styrke.

Saa naaede man da Rejsens Maal, og med megen Jubel strømmede den muntre Skare ud over en vid, lidt bakket Slette, hvor Nisterne aabnedes, og hvor Legen derefter begyndte. Derfra gjordes ogsaa smaa Udflugter. Det var et forunderligt, skjønt Syn fra Højden af Skandsen at se det lange Tog stige opad Vejen, der snor sig mellem Trær og Buske, medens Udsigten over Glommen og over frugtbare Sletter til fjerne Bjerge dannede Rammen. Paa Skandsen hvilede man under skyggefulde Løvtrær; her udbragtes et Leve for Kong Karl og en Tak til Skandsens Kommandant, fordi han ikke blot tillod, at man kom her saa overhaands mandstærk og trampede ned hans prægtige Grønsvær samt tog Grene af Træerne til Pryd for Hatte og Huer, men endog nikkede mildt dertil og med sin Familie tog levende Del i Festen. Ogsaa Fortids Bedrifter mindedes her; — det var just Noget for Smaagutter og Smaajenter at høre om Kamp og Sejr. Mellem Udflugterne trakteredes med Kaffe og Hvedebrød og til Afsked med Vin og Kage. Saa lød Signalet. Hver Klasse ordnede sig strax om sin Fane, og saa hed det Farvel! og Tak! Men den Del af Turen, som endnu stod tilbage, var maaske den smukkeste; thi da man nærmede sig Byen, var det som et rent Triumftog. Arbejdstiden var endt, Gamle og Unge vare ude for at tiljuble Børnene „Velkommen!" Bispegaarden i Oslo skinnede som et Lyshav, den var illumineret for Festen, og paa Banegaarden vistes ligesaamegen Overbærenhed, Venlighed og Deltagelse i Glæden nu som om Morgenen. Hurra! Hurra! lød allevegne, „Ja vi elsker dette Landet" tonede — og saa bar det ud paa Gaden gjennem en umaadelig Trængsel. Fremad, fremad, og Menneskemassen tiltog, Grønlands lange Gade var som et bølgende Menneskehav. Mænd og Kvinder stode hilsende, syngende, raabende; men her var Intet at frygte, — Alt var idel Glæde og Tak.

I Skolegaarden opløstes Kjæden; snart efter herskede fuldstændig Ro paa Gaden. Men som Ekko fra Festen lød Dus og Sus, Hurra og „vi elsker dette Landet" ustandseligt for Øret. Dog gjennem Sang og Klang tonede en dybere Røst, der varslede om, at der ved Festen var knyttet et Baand mellem Skolen og Hjemmet, der kan bære velsignede Frugter. Og Røsten har talt sandt. Forældre har bragt en Tak, der bærer i sig en Fremtids Forjættelse.

*

Dunkers Bog om Revision af Unionsakten udkommer i Slutningen af denne Maaned paa Gyldendals Forlag i Kjøbenhavn.

„Til en ukjendt Giver!" Bestyrelsen af Sells Almuebibliothek har bedt os at indtage nedenstaaende Taksigelse „til en ubekjendt Giver":

Da der i forrige Maaned fra en ukjendt Giver blev tilstillet Sells Almuebibliothek en Del Bøger, vide vi ikke paa nogen anden og bedre Maade at vise ham vor Erkjendtlighed, end gjennem „Norsk Folkeblad" at bringe ham saavel Bestyrelsens som samtlige Medlemmers hjerteligste Tak, idet vi tilfulde erkjender Giverens ædle Hensigt derved at yde „en liden Skjerv til Bibliothekets Gjenoplivelse."

Bestyrelsen.

Generalforsamling holdtes i det skotsk-norske Telegrafkompagni paa Børsen i Mandags, der overvares af en Trediedel af Aktieejerne her i Byen, nogle og tyve Personer. Fra Drammen var indløbet Telegram om, at 118 Aktieejere vilde frafalde Aktietegningen, hvis Beslutning toges om at godkjende en med det dansk-engelske Kompagni foreløbig afsluttet Kontrakt om Samvirken mellem de 2de Kompagnier. Paa Grund heraf antoges en ny Generalforsamling inden 14 Dage at burde afholdes til Sagens endelige Afgjørelse, medens Forsamlingen dog fandt det ønskeligt, at den med det dansk-engelske Telegrafkompagni foreløbig sluttede Overenskomst endelig vedtoges. En af de Tilstedeværende vilde foretrække, at Selskabet gik overstyr.

Budskerud Amtskommune har tegnet 50,000 Spd. til Udvidelse af Drammensbanen.

Jernbanedirektøren har i en Skrivelse til Indredepartementet af 18de Maj anslaaet Omkostningerne ved en Jernbanelinje fra Støren til Røros, $9^3/_{10}$ Mil, til 1,200,000 Spd., Linjen fra Røros til Aamodt, $18^1/_2$ Mil, a 70,000 Spd. pr. Mil, til 1,295,000 Spd. og Linjen fra Aamodt til Grundset, $2^3/_{10}$ Mil, til 185,000 Spd., tilsammen 2,780,000 Spd. Skal Linjen føres gjennem Kvikne, vil den forkortes med $3^1/_2$ Mil. Banens Længde fra Kristiania til Trondhjem vil ved Sammenknytning af Mjøsbanen over Kvikne blive 44 Mil og over Røros $47^1/_2$ Mil.

De norske Jernbaner har alle i første Halvaar d. A. givet større Indtægt end ifjor. Ejdsvoldsbanen har saaledes iaar givet 145,261 Spd. (ifjor 126,905 Spd.); Kongsvingerbanen iaar 71,039 Spd. (ifjor 57,395 Spd.); Hamar—Elverumbanen iaar 10,564 Spd. (ifjor 8,172 Spd); Trondhjem—Størenbanen iaar 17,246 Spd. (ifjor 16,721 Spd.)

Halte Hulda af Bjørnstjerne Bjørnson skal opføres paa Theatrene i Manheim og Leipzig.

Paa Ytterøen har der med Sognepræsten i Spidsen dannet sig en Forening under Navn af „Ytterøens Herreds Sædelighedsforening." En af Foreningens vigtigste Bestræbelser er at virke mod Natteløberiet.

Flesberg Kommunebestyrelse har bevilget 3,600 Spd. til Udvidelse af Drammen-Randsfjord Jernbanen.

Norges Indførsel i Aarets 7 første Maaneder beløber sig af Kornvarer til 968,147 Tdr. (til samme Tid ifjor 626,584 Tdr.); af Salt 536,932 Tdr. (ifjor 438,140 Tdr.); af Stenkul 1,100,322 Tdr. (ifjor 1,143,288 Tdr.); af Kaffe 63,189 Centn. (ifjor 65,108); af Sukker 64,055 Cent. (ifjor 65,634); af Sirup 23,639 Centn. (ifjor 25,316); af Smør 15,236 Centn. (ifjor 17,269); Tobaksblade 13,981 Centn. (ifjor 14,979); af Brændevin og Spiritus 16,629 Centn. (ifjor 6,231).

Sildefiske finder efter Tromsø Tid. Sted i Tysfjorden, idet der var stængt 6 a 8,000 Tdr. Sild af fortrinlig Beskaffenhed. Ligesaa var stængt adskillig Sild i Tjeldesundet og Kanstadfjorden. Alle Fjordene deroppe siges at være fulde af Sild; men om Stæng andetsteds hørtes ikke Tale.

Ole Bull er igjen rejst over til Amerika, hvor han foreløbig er bestemt paa at opholde sig til Maj Maaned næste Aar.

Kolerineepidemien i Selbu er efter Distriktslægens Indberetning i Aftagende. Lægen har i det Hele tilsect 277, og Medikamenter er udleveret til 431 Syge. Døde antagelig 50. I Horrig, Flaa, Melhus, Højlandet og Støren er Sygdommen ligeledes i Aftagende, medens den endnu neppe har naaet sin Højde i Soknedalen, Singsaas og Budalen. I Ugen fra 25de f. M. til 2den d. M. angrebes i Horrig og Flaa 55, i Melhus og Højlandet 25; Ingen døde; i Støren angrebes 59, hvoraf 2 døde; i Soknedalen angrebes 49, i Singsaas 175 og i Budalen 15.

Til Kongsberg-Drammensbanen er af Nore Præstegjelds Kommune tegnet 2,000 Spd., af Rollags 2,000 Spd., af Flesbergs 3,600 Spd.

En Forening for populære Forelæsninger er stiftet i Bergen, Love vedtagne og Bestyrelse valgt.

Trondhjems Sparebank har bevilget 25,000 Spd. til Støren-Jernbanens Forlængelse over Røros.

En Hesteassuranceforening for Drammen og nærmeste Omegn tænkes oprettet i Drammen. Hensigten er at forsikre Heste mod dødelig Sygdom og Lemlæstelse, altsaa ikke mod Alderdomssvaghed, Blindhed paa det ene Øje o. L.

Fund. Efter Stav. Amtst. er paa Gaarden Walde i Haaland fundet endel Guldsager af omkr. 14 Lods Vegt, bestaaende af 3 hvirvlede svære Ringe, 1 stor rund Plade med Figurer og 11 mindre samt 5 Perler. Sagerne er leveret Amtmanden for at sælges til Universitetet.

Guldlejerne i Tanen berettes af Finmarksp. at være undersøgte af en russisk Kommission, som paa Rejsen ned af Anarsjok har fundet Guld forekomme i grovere Korn. især langt op i Elven; de havde udvasket et, der var af Størrelse som tre Knappenaalshoveder. Forholdene var næsten overalt gunstigst paa norsk Side.

Smukt Svar. Den 85aarige Biskop Grundtvig udarbejder hver Uge nu som før sin Præken for Søndagen, hvad enten han føler sig istand til at holde den eller ej. Han begynder paa den ny Præken allerede Søndag Eftermiddag eller Mandag Morgen, og vender tilbage til den hver Dag. Han skriver den altid op; men bruger aldrig Papiret paa Prækestolen. Endvidere holder han hver Dag, han præker, en Skriftetale og uddeler Alterens Sakramente. Nu synes mange af hans Nærmeste, at han skulde skaane sig noget mere, og dette fik forleden Udtryk, idet en af hans Sønner sagde: „Hvergang du, Far, har samlet dig lidt Kræfter, saa sætter du dem strax til." — „Nej, min Søn," svarte den Gamle, „jeg sætter dem kun paa Rente."

Biskop Monrad fra Danmark, der for nogle Aar siden med Familie udvandrede til Ny-Zeeland, siges at skulle komme tilbage til næste Sommer.

Telegrafforbindelsen mellem Jylland og England er lykkelig bleven tilendebragt, idet Telegraftouget blev nedlagt den 9de d. M.

Den engelske Statsgjæld beløb sig den 31te Marts d. A. til 3,586,500,000 Spd.

Dronningen af Grækenland har faaet en Søn. Megen Glæde gav sig tilkjende hos Befolkningen i den græske Hovedstad ved Efterretningen om Tronarvingens Fødsel, store Menneskemasser strømte til Slotspladsen for at lykønske Kongen, og da denne viste sig paa Balkonnen, udbrød Massen i stormende Jubelraab, som yderligere blev forøget, da Ministerpræsidenten Bulgaris underrettede Folket om, at den unge Tronarving skulde hede Konstantin. I dette Navn ser Grækerne et Forbud om, at han engang som Konstantin den Store skal komme til at herske i Tyrkernes Hovedstad. Om Aftenen var de fleste græske Byer illumineret, hvilken Illumination blev fornyet 5 Aftener efter hverandre.

En forfærdelig Kvægpest raser i de forenede nordamerikanske Fristater under Navn af den spanske eller teranske Feber.

Et frygteligt Jordskjælv har fra 13de til 16de Aug. raset i Ecuador og Peru i Sydamerika. Byerne Iquique, Ariea og Arequipa i Peru er aldeles ødelagte. I Peru er 2,000 og i Ecuador 20,000 Mennesker omkomne. Værdiskaden angives til omkr. 3 Millioner Spd.

Nye Guldgruber er opdaget i Collorado i Nordamerika, der er meget righoldige og antages iaar at ville give et Udbytte af 60 Millioner Dollars, hvilket er mere, end hvad Kalifornien leverer. Tilstrømningen af Guldgravere skal være ganske overordentlig.

En forfærdelig Oversvømmelse fandt i Juli Sted i Baltimore i Nordamerika, idet Patapseofloden steg 40 Fod over sine vanlige Bredder, borttog ni Broer, en Mænde Huse, Fabrikker og Magasiner, tilsammen til en Værdi af over 4 Millioner Spd. 56 Mennesker druknede.

Paraguay er nok det eneste Land i Verden, hvor Kvinden har de samme Rettigheder som Manden. Hun har der Ret til at beklæde Embeder, underviser i Fegtning, arbejder i Jorden, rekrutterer Soldater, passer Syge i Hospitalerne, forsvarer Hus og Hjem, tæmmer Heste m. m.

Udnævnt: Person. Kap. i Opdal H. A. C. Arnesen til Stiftskapellan i Trondhjems Stift; Kand. theol. F. C. Hysing til pers. Kap. hos Sognepræsten i Laurvig; pers. Kap. i Ejdsvold H. Sommerfelt til pers. Kap. hos Sognepræsten i Østre Aker. Efternævnte examinerede Kadetter til Sekondløjtnanter i følgende Brigader: E. W. A. M. Krohn til virkelig i Kristianssandske Inf. Brig.; J. C. Skaugaard til virkelig i Trondh. Inf. Brig.; G. F. Diesen, H. L. Rustad og A. Olsen til surnumerære i 2den Agersh. Inf. Brig.; S. Berg til surnmr. i 1ste Akersh. Inf. Brig.; H. Langberg i Berg. Inf. Brig.; B. J. Petersen og W. Sinding i Kavaleri Brig.; H. G. Kirsebom i Kr.sandske Inf. Brig.; A. B. Wessel i 2den Akersh. Inf. Brig.; C. A. Krefting, A. A. Balchen og C. W. Ingebretsen i Trondh. Inf. Brig.; P. A. Olsen, K. K. A. Olsen i 1ste Akersh. Inf. Brig.; J. L. Hornemann i Trondhj. Inf. Brig.; M. D. Tonning i Berg. Inf. Brig.; F. O. Ingvoldstad i 1ste Akersh. Inf. Brig.; J. A. Aarnæs og G. Heramb i Kr.sandske Inf. Brig.; S. H. Ræder i Berg. Inf. Brig.; H. Viken i Kr.sandske Inf. Brig. Assessor i Kristiania Byret W. Erichsen til Bestyrer af Smaalenenes Amtmandsembede i Storthingstiden; Foged og Sorenskr. i Hammerfest Nilsen til Bestyrer af Finmarkens Amtmandsembede i Storthingstiden, herfra dog undtaget Sager, med hvilke han som Foged eller Sorenskriver har haft eller vil faa Befatning, hvilke overdrages Foged og Sorenskr. i Alten, Hammer; Foged i Søndre Gudbrandsdalen, Horster, til Bestyrer af Kristians Amtmandsembede i Storthingstiden; Byfoged i Skien, C. C. Paus til Bestyrer af Bratsberg Amtmandsembede i Storthingstiden; Borgermester i Kristianssand J. K. Bonnevie til Stiftamtmand i Kristianssand i Storthingstiden.

Kornpriser for udenlandsk Vare i Partier:

	Kr.ania.	Dramm.	Stav.	Fr.hald.	Tr.hjem.	
Rug	$4^4/_5$	$4^1/_5$	$4^2/_5$	5	5	Spd. Td.
Byg	$4^2/_5$	$4^2/_5$	$4^1/_5$	$4^1/_2$	4	—"—
Havre	$2^1/_2$	3	—	$2^4/_5$	$2^2/_5$	—"—

Torvepriser i Kristiania den 18de, Drammen 16de, Fredrikshald 15de, Trondhjem 11te og Stavanger 12te September.

	Kr.ania	Dramm.	Fr.hald.	T.hjem.	Stav.
Oxekjød .	3-4	5	3	5	5 D.B℔
Kalvekjød.	4-5	$4^1/_2$	—	($1^1/_2$)	- —
Faarekjød	3-4	$4^1/_2$	3	4	5 —
Flesk . . .	$5^1/_2$-6	—	—	6	- —
Æg . . .	—	32	26	30	20 ß Snes
Smør . .	12-14	14	13	11	13 D.B℔
Melk . . .	–	—		2	4 pr.Pot
Poteter .	6-7	$7^1/_2$	8	4	7 D.T.
Birkeved .	14-16	13	—	15	16 D.Fv.
Furuved .	11-12	10	—	12	13 —
Granved .	9-10	9	8	9	- —
Stenkul .	44	—	—	—	40 ß Td.
Voldhø .	10-11	14	15	—	9 D. Sk

Desuden i Kristiania: Timothejhø 2 Spd. 48 a 2 Spd. 96 ß; Rughalm 1 Spd.; Byghalm 1 Spd. 48 a 1 Spd. 60 ß; Havrehalm 1 Spd. 24 a 1 Spd. 48 ß; Havremel 7 Spd. 60 ß pr. Skpd.

Bekjendtgjørelse.

I Eids Præstegjeld — Nordfjords Provsti — er fra anstundende Nytaar 3 Almuskolelærerposter ledige, nemlig 1 med 2 Kredse — Alsaker og Moen-Kredsen — og 24 Ugers aarlig Fr. Skole i lejet Lokale. 1 do. med 2 Kredse — Næs og Lindevik-Kredsen — og 24 Ugers Omgangsskole. 1 do. med 2 Kredse — Mørkesæt og Hundeide-Kredsen og 27 Ugers Omgangsskole. Laymaal af Løn er 1 Spd. 24 Sk. pr. Skoleuge, hvortil kommer Kost og Herberge paa alle Skolestederne. De ansættendes Lærere have at finde sig i de med Hensyn til Undervisningstid og Kredsinddeling muligt indtrædende Forandringer. Ansøgninger, stilede til Bergens Stiftsdirektion, kunne inden 6 Uger fra Dato i betalte Breve indsendes til Eids Skolekommission pr. Nordfjordeide.

Eids Præstegaard i Nordfjord den 8de Septbr. 1868.

U. Bugge.

I Holt Præstegjeld ere tvende Lærerposter ledige, nemlig i

1) **Strengereid** Skolekreds, hvor Skole holdes 30 Uger aarlig i Kredsstue. Løn 50 Spd. og Kostholdsgodtgjørelse 40 Spd.
2) **Kvastad og Egeland** Skolekredse med resp. 21 og 12 Ugers Skole aarlig. I Kvastad Kreds holdes Skolen i Kredsstue, — i Egelands Kreds holdes Omgangsskole.

Løn 55 Spd. foruden Kosthold in natura. Ansøgninger om disse Lærerposter indsendes til Skolekommissionen i Holt inden 6 Uger fra Dato.

Den 29de August 1868.

I Fuse Præstegjeld er Skolelærerposten i Egelandsfjorden ledig fra 1ste Januar 1869. Undervisningen gives i 3 Kredsskoler i 36 Uger aarlig, hvorfor Lønnen er 1 Spd. 24 Skilling samt Kostholdsgodtgjørelse 96 Skilling pr. Uge. Ansøgninger om denne Post, stilede til Bergens Stiftsdirektion, og ledsagede af Attester for Dueligheid og Forhold, indsendes i betalte Breve til Fuse Skolekommission inden 4 Uger fra Dato.

Fuse Præstegaard d. 26de August 1868.

R. Olsen
Sognepræst.

Kirkesangerposten

i Bergs Annex til Brunlanes og den dermed forenede Lærerpost i Manviks Kreds er ledig. — Undervisningstiden, lovbefalet og frivillig, indtil 36 Uger. Løn 7 ℔, Kostholdsgodtgjørelse 7 ℔ ugentlig; Kirkesangerindtægterne 70 Spd. Kirkesangeren har at tage Bolig i den for ham opførte Familiebekvemmelighed i Skolehuset, bestaaende af 2 Værelser, Kjøkken, Kjælder etc., og besørger derfor Skoleværelset opvarmet og rengjort. Andragender om denne Post, stilede til Christiania Stiftsdirektion og bilagte med Attester indtil den seneste Tid, indsendes inden Septbr. Maaneds Udgang til Brunlanes Skolekommission.

Kirkesangerposten

i Reisens Anneks til Tranø er ledig til at tiltrædes straks. Kirkesanger-Indtægterne ere 30 Spd. For 32 Ugers Skolehold 64 Spd. samt Kosthold in natura. Ansøgninger til Tromsø Biskop og Stiftsdirektion indsendes inden 8de Oktober til Tranø Skolekommission pr. Kastnæshavn.

Tranø Præstegaard 27 August 1868. B. Kokk.

En Omgangsskolelærerpost er ledig i Ledingens Annex til Stegens Prstgld. i Nordlands Amt. Skoletiden er 36—40 Uger, Kredsenes Antal 3 eller 4 efter senere Bestemmelse, Løn 1 Spd. 90 ß ugentlig tilligemed Kost og Herberge i Skoletiden. Ansøgninger indsendes til Sognepræsten i Stegen.

I Bakke Præstegjeld er for Tiden 6 Lærerposter ledige, hvoraf 4 i Bakke Sogn og 2 i Gyland Sogn. Lønnen pr. Skoleuge for eksaminerede Lærere i Bakke Sogn er 1, en Speciedaler, indtil Amtsformandskabet fastsætter et andet Laymaal end det nu gjældende, Kosthold in natura. Undervisningstiden er respektive 20, 24, 24 og 28 Uger aarlig. I Gylands Sogn er Lønnen 100 Sk. pr. Skoleuge. Kosthold in natura. Undervisningstiden er respektive 24 og 29 Uger aarlig. Skolen holdes som Omgangsskole med Undtagelse af en Kreds i Bakke Sogn, hvor der haves Kredsstue. Ansøgninger om disse Poster, ledsagede af Attester, hvoriblandt Vidnesbyrd om moralsk Forhold fra den seneste Tid, stilede til Kristianssands Stiftsdirektion, indsendes til Sognepræsten i Bakke pr. Flekkefjord inden 6, seks Uger fra Dato.

Aagaard Præstegaard den 4de September 1868.

A. Dahle.

Ledig Lærerpost.

I Vinje Præstegjeld er Lærerposten i Aabø-Hyllands og Vehus Kredse samt Tjønnegrænd ledig. Skoletiden er 24 Uger aarlig, hvoraf 12 Uger i fast Lokale, og Lønnen 1 Spd. 30 ß pr. Skoleuge samt Kosthold in natura. Ansøgninger, stilede til Kristianssands Stiftsdirektion, indsendes i betalte Breve til Vinje Skolekommission inden 6 Uger.

Vinje Præstegaard den 7de September 1868.

J. P. Smith.

Lærerposten ved den faste Skole i Lysaker-Kreds i Bærum er ledig. For 36 Ugers Undervisning erholdes 3 Spd. pr. Uge i Løn og Kostholdsgjørelse samt 10 Spd. til Hjælp til Ved og Renhold. I det nye opførte Skolehus er Familiebolig paa 3 Værelser, Kjøkken, Kjælder og Spiskammer. 4 Maal Jord med fornødne Udhuse er til Lærerens Brug. Ansøgninger med Attester til den seneste Tid kunne indsendes til Skolekommissionen i Bærum inden 3die Oktober.

Paa Vaalers Finskov i Solør er en Lærerpost ledig. Skolen holdes i 36 Uger aarlig i to Kredse, Riisberget og Gravberget, i Skolevæsenets Lokaler. Familiebolig haves. Løn 1 Spd. 60 ß, Kostholdsgodtgjørelse 1 Spd. 24 ß. pr. Skoleuge med Udsigt til personligt Tillæg, hvis man finder sig tilfreds med Læreren. Læreren besørger Skolelokalets Opvarmning og Rengjørelse imod en Godtgjørelse af 12 Spd. aarlig. Ansøgninger, stilede til Hamar Stiftsdirektion og bilagte med Attester til seneste Tid, sendes inden 10de Oktober førstk. i betalte Breve til Vaalers Skolekommission i Solør.

En Underlærerpost

ved Almueskolen i Fredrikshald er ledig og kan tiltrædes straks. Løn 160 Spd. og fri Bolig eller i Godtgjørelse derfor 20 Spd. aarlig. Andragender om denne Post stiles til Nedre Borgesyssels Provsti, og sendes til Undertegnede inden Udgangen af Oktober.

Fredrikshald, 13de September 1868.

N. Friis,
Sognepræst.

Lærerposten ved den faste Skole i Gudine-Kreds i Asker er ledig. For 40 Ugers Undervisning erholdes 3 Spd. Ugen i Løn og Kostholdsgodtgjørelse. Skolen holdes endnu i leiet Lokale, indtil det nye Skolehus med Familiebolig bliver færdigt. Ansøgninger med Attester indtil den seneste Tid kunne indsendes inden 3die Oktober til Skolekommissionen i Asker.

I Ofotens Præstegjeld, nordre Saltens Provsti er Kirkesangerposten ved Ankenæs Annex og den dermed forbundne Lærerpost ledig fra 1ste Januar 1869. Foruden at udføre de sædvanlige Kirkesangerforretninger har Læreren at undervise 24 Uger om Aaret. Hans Løn som Kirkesanger kan anslaaes til 65 Spd. aarlig. — Som Bibliothekar ved Almuebibliotheket har han 3 Spd. aarlig.

Det er sandsynligt, at han ved Overtagelsen af Kirkesangerposten vil erholde Skolejord. Indtil da erholder han som Erstatning for Afsavn af saadan Jord 30 Spd. aarlig.

Hans Løn som Lærer er 1 Spd. 90 Skill. ugentlig. — Skolen er inddelt i 4 Kredse, hvor Skole holdes i lejede Lokaler.

Kosthold til Læreren præsteres in natura af Kredsenes Opsiddere paa Skolestedet.

Ansøgninger om denne Post, stilede til Tromsø Stiftsdirektion, kunne, ledsagede af behørige Attester, i frankerede Breve fremsendes til Ankenæs Skolekommission inden 6 Uger fra Dato.

Evind 24 August 1868. N. C. Lassen.

Brandforsikrings-Selskabet

„NORDEN“

overtager Forsikringer i Landdistrikterne paa almindelige Landbonærings-Gjenstande til 1/4 pCt. eller 30 Skilling af 100 Spd. for Aaret; man henvende sig til Hovedcontoiret i Christiania eller nærmeste Agent.

Jacob Ihlen. H. F. Løkke. Olai Olsen. M. Langaard. J. Birch.

C. F. Gjerdrum.
adm. Directeur.

J. Aarestrups

Pianofortefabrik i Bergen

anbefaler opretstaaende Pianoforter til 160—180 og 200 Spd. Salon-Flygel 350 Spd. Concert-Flygel (efter Bestilling) 450 Spd.

Møllergaden No. 11. **Møllergaden No. 11.**

O. Halvorsens galvaniske Lægemidler.

Efter fransk Mønster.

De eneste af denne Konstruktion her i Landet, der er garanteret for sin Godhed af det physikalske Kabinet ved Christiania Universitet af

Professor H. Christie.

Da mine nye Apparater har udmærket sig fremfor alle andre Slags Lægemidler saavel i sin helbredende og behagelige Virkninger blandt vort Lands haardføre Befolkning, som ved sin hensigtsmæssige og letfattelige Anvendelse paa enhver Del af Legemet og mod de mest haardnakkede og smitsomme Sygdommme, hvorfor de ere anbefalede af mange af Norges første Professorer og Læger samt af Lidende i hundredevis i de forskjellige Dele af Landet, hvor de har været anvendt under min personlige Vejledning og som let vil indrømmes af Enhver, der tager mine Apparater og Attester i Øiesyn. Vel findes der uheldbredelige Sygdomme; men naar jeg faar Forklaring over Sygdommens Natur og Beskaffenhed skal jeg ikke, som de udenlandske Fabrikanter, love mere end jeg kan holde, da jeg altid agter at staa til Ansvar for alle mine Handlinger.

Disse Apparater ere følgende, saasom: galv. Badebelter med Tilbehør, galv. Pissarier og Sonder for Kjøns-Organer af begge Kjøn, galv. Øren- og Fingerringe, galv. Briller, galv. Kampher-Cigarer og andre simple uskadelige saavel forebyggende som helbredende Midler, og er daglig at bekomme hos mig i Møllergaden No. 11 i Christiania, hvor Patienter modtages hver Dag.

Gigtapparatør **O. Halvorsen**
fra Christiania.

Christiania almindelige Brandforsikringsselskab
og
Livsforsikringsselskabet IDUN
med
Aktiekapitaler: En Million Species
tegner Forsikringer imod billige Præmier og liberale Vilkaar.

Hovedkontor: No. 5, Prindsens Gade.

D. Kildal. Ths. Joh. Heftye. Joh. H. Andresen.
B. Dybwad. J. Gjerdrum.

SVEA,

BRAND- OG LIVSFORSIKRINGSSELSKAB

med Grundcapital 2½ **Million Speciedaler,** overtager Forsikringer til billige Præmier og moderate Betingelser paa:

Træ- og Stenbygninger, saavel færdige som under Opførelse, **Fabrikker** og **Brug** samt **Trælastbeholdninger, Varer og Indbo.**

Livsforsikringer og **Livrenter** meddeles efter 16 forskjellige Forsikringsmaader. Prospekter udleveres gratis og alle fornødne Oplysninger erholdes paa Selskabets Contor: Kirkegaden 36.

Adelsteen Knudsen.

Lægdsgaarden paa Modum

tiltrænger en Husbonde og Madmoder til i Fællesskab at forestaa denne Fattiganstalt, der træder i Virksomhed 1ste Januar 1869. Lønnen for disse er 300 Spd. aarlig, frit Hus og Ved. Det paaligger dem ved Hjælp af Anstaltens Lemmer at besørge den hele Gaardsdrift, føre Husholdningen med Madstel og Renholdelse, holde Folkene til Husflid, føre Regnskaberne og i det Hele paase, at den for Gaarden gjældende Plan bliver gjennemført, samt forøvrigt at rette sig efter den antagne Instrux. Hertil ønskes helst et Par christeligsindede Ægtefolk uden Smaabørn; hvis en enslig Mand skulde blive ansat som Husbonde, forpligtes han til at antage og lønne en Husholderske, der godkjendes af Direktionen.

De, der ansættes, maa uden særskilt Godtgjørelse fra 1ste December dette Aar tiltræde Posten forat bringe Huset i Orden til 1ste Januar næste Aar. Ansøgninger, ledsagede med Vidnesbyrd fra tidligere Virksomhed, kunne inden 14de Oktober førstkommende indleveres i betalte Breve til Undertegnede.

Direktionen for Ladegaarden paa Modum den 21de August 1868. C. Grønvold.

Forlagt af **Ed. B. Gjertsen i Bergen** er udkommet og faaes i alle Boglader:

Han og Ho.

Af
Kr. Janson.
Pris 60 ß, smukt indb. 84 ß.

Tidligere er udkommet:

Janson, Kr. Fraa Bygdom. 2dra Upplaget. Pris 60 ß.
—,— Norske Dikt. 60 ß.
—,— Jon Arason. 60 ß.
—,— Ei Slaastkjempa. 12 ß.

Hos **F. Beyer** er udkommen:

Udvalg af Salmer for Skolen og Hjemmet, ordnet efter Luthers Katechismus ved L. J. Grung, 18 ß.

John Bunian Pilegrimsferd or denne Verdi til den komande. Framsett i Likning av ein Draum, 36 ß.

Confirmationsgaver.

Følgende paa Undertegnedes Forlag udkomne Bøger er at erholde i alle Landets Boglader:

Ludvig Hofacker. Prædikener paa alle Søn- og Helligdage tilligemed andre Taler. Pris indb. 1 Spd. 48 Sk. a 1 Spd. 72 Sk., eleg. indb. med Guldsnit 2 Spd. 24 Sk. a 2 Spd. 96 Sk.

W. A. Wexels. Christelig Huspostille eller Betragtninger til hver Søn- og Helligdag i Aaret. Pris heftet 1 Spd., sm. indb. 1 Spd. 36 Sk. a 1 Spd. 54 Sk., eleg. indb. med Guldsnit 2 Spd. a 2 Spd. 60 Sk.

H. S. Arentz. Pagten med Gud. Confirmationsgave for vel oplyste Confirmander. 3die Oplag. Pris smukt indb. 60 Sk., 72 Sk. og 96 Sk.

Charles Bullock. Veien hjem. Betragtninger over Lignelsen om den forlorne Søn. Efter det Engelske. Med Forord af Pastor Julius Bruun. Pris smukt indb. 72 Sk. a 1 Spd.

Frantz Delitzoch. Fadervor. En Andagtsbog for enhver Christen. Oversat af Pastor C. U. Sundt. 2det Oplag med 8 fine Staalstik. Pris eleg indb. 1 Spd., 1 Spd. 36 Sk., 1 Spd. 96 Sk.

William Hanna. Langfredag eller vor Frelsers sidste Lidelsesdag. Oversat fra 13de engelske Oplag. Pris 60 Sk., smukt indb. 84 Sk.

G. Janzon. August Nyman eller Erfaringer paa Korsets Vei. En Fortælling oversat af S. B. Pris 48 Sk., smukt indb. 72.

I. W. Cappelen.

Bergensposten.

Abonnement paa Bergensposten kan fra hvilkensomhelst Tid tegnes ved alle Postkontorer i Landet og i Christiania ogsaa hos Undertegnede, hvor og enkelte Nummer kunne erholdes a 3 ß pr. Nummer. Avertissementer til Bergensposten besørges uden anden Udgift end Avertissementets Kostende.

Alb. Cammermeyer,
Juveler Tostrups Gaard, Kirkegaden.

I Commission hos Undertegnede er udkommet og faaes i alle Landets Boglader:

Om Husdyrenes Fodring i Misvæxtaar

af J. Arrhenius, oversat fra Svensk.
Pris 12 Skill.

Landhusholdningsselskaber og Andre, der contant tage mindst 50 Expl., erholde paa disse 10 Frierplr.; paa 75 Expl. 15 Frierplr.; paa 100 Expl. 20 Frierplr. o. s. v.

Alb. Cammermeyer.

Fra Pressen er udkommen og erholdes i alle Landets Boglader:

Landbrugsskolen paa Kotvold
og
det nordenfjeldske Jordbrug

af
Johannes Midelfart,
Skolens Bestyrer.
(Med 1 Kart).
Priis 40 Skill.

Til de paa Landet, der maatte have Vanskelighed i at anskaffe sig Bogen, vil den blive sendt portofrit til hvilketsomhelst Postaabneri i Landet til denne Pris ved at indsende direkte Ordre og Betaling til Brækstad & Co.
Trondhjem.

Bladet udkommer hver Lørdag og koster for Fjerdingaaret paa fint Papir 48 ß (Postporto 8 ß), simplere Papir 30 ß (Postporto 5 ß).

Kristiania. H. Tønsbergs Bogtrykkeri.